

Ели Крисиду – Димитрис Коноглу
Elli Chrisidou – Dimitris Xonoglou

Уметници од Грција
Artists from Greece

Музеј на современата уметност, Скопје
Museum of Contemporary Art, Skopje
септември 1988
september

Делата претставени на изложбата од Ели Крисиду и Димитрис Ксоноглу и за двајцата значат ново искуство во споредба со нивните поранешни сликарски остварувања. Постојат заеднички елементи во нивните дела, бидејќи и двајцата уметници директно или индиректно употребуваат „супстанци“, а потоа и објекти.

Во делата на Е. Крисиду „супстанциите“ се парчиња искинати постери; со други зборови, имаме ресурси врз еден технолошки, веќе обликуван материјал, во процес на распаѓање.

Бо творештвото на Димитрис Ксоноглу забележуваме речиси илјадна интервенција во супстанциите што ги користи уметникот, заедно со употреба на средства за уништување, како што се запалката или ринглатата. Изгорениот објект — книгата — станува средство за објективизација на интервенцијата и за акција. Првин ќе го претставиме делото на Ели Крисиду, бидејќи таа порано го насочи своето творештво кон експериментирање во материјалот.

Во претходните постапки уметникот интервенираше во просторот класификувајќи ги супстанциите, односно делата и беа главно сликарско уредување на употребените елементи во кои таа мошне често додаваше материјали од современата технологија, како на пример плексигласот.

Ова за неа беше период во текот на кој ги испитуваше можностите за изнаоѓање корелации меѓу сликарка и технолошката или нетехнолошката димензија на супстанцата.

На тој начин, споредбата беше најважниот елемент, а сликарскиот елемент беше само предизвик, стимул за порешително преминување преку една преодна фаза кон натамошно експериментирање.

Резултат на сето тоа не беше „слика“ туку елементите на „сликата“ во себе ги содржеша нагласени трагите од постапката. Во нејзините понови дела самата супстанца станува слика. Трансформацијата е мирна. Тоа го гледаме преку употреба на стари и искинати постери, и додека уметникот интервенира врз нив, од нив извира нивната основна намера, автономните сликарски можности на истиот материјал.

Употребувајќи материјали како гипсот, што интервенира и ги одделува површините со сликарски супстанци од постерите, се создаваат испакнувања и длабнатини со што се потенцираат псевдоестетските сликарски елементи.

Слободата на материјалот ги надминува границите на рамката и се појавува како автономен елемент во просторот, меѓутоа сепак е ограничен од специфичната употреба што го дефинира исклучиво како сликарско средство.

Оваа екстензивна употреба е личен став на уметникот кон сликарските проблеми. Преку тензијата на гестот, кој може да биде линеарен, графички, дифузен, или пак наполно заматени магливи акции со боја, се определува рамнотежниот простор на тензијата и на тој начин се создаваат проекции и сликарски интервенции во просторот околу сликата.

Тоа е активна слика што се шири и е креативна; бидејќи е груба, има супстанца и комплексност. Слика што се стреми да окупира со својата специфична материјалистичка природа, абстрактен, измислен простор на бојата.

Меѓу овие две „тензии“ — меѓу бојата како плазматична претстава (плазма-перформанс) и супстанцата како специфична и очигледна гестуална активност — Ели Крисиду ја развива својата уметност.

Во творештвото на Димитрис Ксоноглу среќаваме поизразен напуштање на оние средства за потрага што се поврзани со просторот на сликата. Во почетокот на неговото творештво забележуваме употребен „сликарски“ став што за мотив имаше искрпно истражување до крајни граници на можностите на дескриптивниот сликарски гест. Испитувајќи го минатото на неговата уметничка кариера, мораме да ја нагласиме посебноста на гестуалните активности поврзани со употребата на бојата. Преку нив стануваат евидентни можностите на бојата да создаде слика. Општиот впечаток за неговото поранешно творештво на полето на дескриптивното сликарство не е апсолутен, бидејќи одвреме-навреме среќаваме „интервенции“ преку употребата на супстанци и објекти.

Се разбира, во поранешното творештво, дури и кога употребуваше супстанци и објекти, тие само и служеша на „сликата“, постоеше поврзаност на овие средства, заедно со чисто „сликарските“ гестови, и тоа повеќе со насликаното, а помалку со самиот материјал. Ова е еден од главните елементи во неговото творештво до овој момент, елемент што мора да се разбере ако сакаме на соодветен начин да пристапиме кон неговото истражување.

Во неговите дела, конечноот фигуративен резултат ги вклучува и ги истакнува оние гестови што доведеле до него. Делото е конечно резултат, но и комплетна постапка за неговата реализација. Имаме конверзија на акцијата во „супстанца“.

Акцијата станува супстанца бидејќи уметникот реализира апсолутна конверзија меѓу состојбата на супстанцата и нејзината конечна промена, без враќање. Ова распаѓање е реална и апсолутна акција што докажува дека акцијата и супстанцата врз која влијае акцијата, стануваат артикулации на една идеја.

Од овој момент, пиктуралните резултати се едноставно од поинаква природа, меѓусебни споредби на акциите организирани на начин за да се разберат и да се проценат. Уметникот создава околности од најразлични видови каде што сличното на концептуалните инструменти за горење, гранките на дрвјата, дрвениот јаглен, страниците на книгата, визуелно и морфопластично го потенцираат впечатокот на влијанието на акцијата врз супстанцата во текот на оштетувањето.

Вистинскиот проблем на уметникот е како да успее да ги искомбинира, поврзе бањата на современата уметничка потрага за непосредна дефиниција на природата на уметничкото дело и неговата специфичност, така што да биде нешто повеќе отколку теоретска изјава, и пред сè, специфична акција со специфични материјализации. Затоа уметникот е наведен да конструира систем за потрага во кој уметничкото дело станува материјализирана идеја — идеи-супстанци или идеи кои за да постојат стануваат супстанци.

ЕМАНУИЛ МАВРОМАТИС

Професор по историја на уметноста
на Уметничката академија при
Универзитетот „Аристотел“ во Солун

The works, presented, on the occasion of the present painting exhibition, by Elli Chrisidou and Dimitris Xonoglou, are for both of them, a new experience and a search, if compared with their previous painting realizations. Certainly, there are common elements in their works, because both the artists use directly or indirectly "substances" and subsequently objects.

In the work of E. Chrisidou the "substances" are pieces of torn apart posters, we have, in other words, a reference to a technological, already shaped material, in the course of its decay.

In the work of Dimitris Xonoglou, we see a decisive intervention in the substances used by the Artist, along with the use of decay means; like this of the lighter or of the burner. The burnt object, — the book —, becomes means of objectivation of an intervention and of an action.

We will present, first, the work of Eli Chrisidou, since she has connected her work earlier, with comparisons of painting and the materialistic course. With her previous actions, the Artists, intervened in the space by classifying the substances, i.e her work was mainly a painting arrangement of the elements used, into which, very often, she slipped in, materials of modern technology, like for instance, plexiglas. This is for the artist, a period, in the course of which, she searched into the possibility of finding out correlations between the picture and a technological, or not, dimension of the substance.

So the comparison reigned supreme and the painting element was simply a challenge, a stimulation for more violent transitions with an intermediate stage, in view of further experimentations.

The result was not that of a "picture", but the elements of a "picture" kept within it reinforced the traces of the procedure. In her new works, substance becomes itself a picture. The transformation is calm. And we see that by using, old and torn apart posters, and whereas the artist intervenes through his Art on them, emerges from them their general use, the autogenous painting possibilities of the very same material.

By using materials like plaster, which intervenes and underlines areas of the painting substances from posters, are created swellings, hollows and so are reinforced the pseudoaesthetical painting elements.

The freedom of the material exceeds the boundaries of the frame and emerges as autonomous in the space, but it gets limited by the specific use which defines it exclusively as a painting means.

This extensive use, is a personal attitude of the Artist towards the painting problems. Through the tensions of the gestures, as these become linear, graphical, diffused, or completely dull, cloudy colour actions, is defined the balance space of the tension, and by doing so are created projections and painting interventions in the space surrounding the painting.

This is an active painting, which spreads out and creates, since it is harsh, it has substance and complexity. A painting which tends to occupy by its specific materialistic nature, the abstract fictitious space of colour.

Between these two "tension", is the colour as plasma-performance and the substance as a specific and evident gestural activity the artist develops her work. In the work of Dimitris Xonoglou we have a more violent desertion of the means of search related to the pictorial painting space. We have seen, at an initial stage of the artist's works, an persistent "painting" attitude which has as motive the exhaustive exploration as much as he could of the possibilities of descriptive painting gesture. Going back to his artistic career, we are obliged to stress the peculiarity of the gestural activities related to the use of the colour. Through these are emerging clearly the possibilities of the colour to create a painting. The general impression of his previous work in the field of descriptive painting is not absolute, since we had from time to time "interventions" through the use of the substances and the objects.

Certainly in his previous work, even when he used substances and objects, these simply served "the painting", there was a connection of these means, along with the purely "painting" gestures more with the depiction and less with the materialism of it. This is one of the main elements of his work, up until now, and its understanding is imperative in our effort to approach satisfactory his actual search (exploration).

In his actual work the final figurative result includes clearly and brings out, the gestures which caused it. The work is the final result but also the entire procedure for its realization. We have a conversion of the action into "substance".

Actions become substance, since the artist has realized an absolute conversion between the state of the substance and its final change, without return. This decay is a real and absolute action which proves that the action and the substance on which is exercised the action become articulations of the reasoning of an idea.

From this point on, the pictorial result are simply of a different nature comparisons, between themselves, of the actions organized in ways of their proper understanding and evaluation. The artist created conditions of various types where the similar to the burning conceptual instruments, the branches of the trees, the charcoals, the pages of the book, stress visually, morphoplastically, the impression of an influence of the action onto a substance through its course of damage.

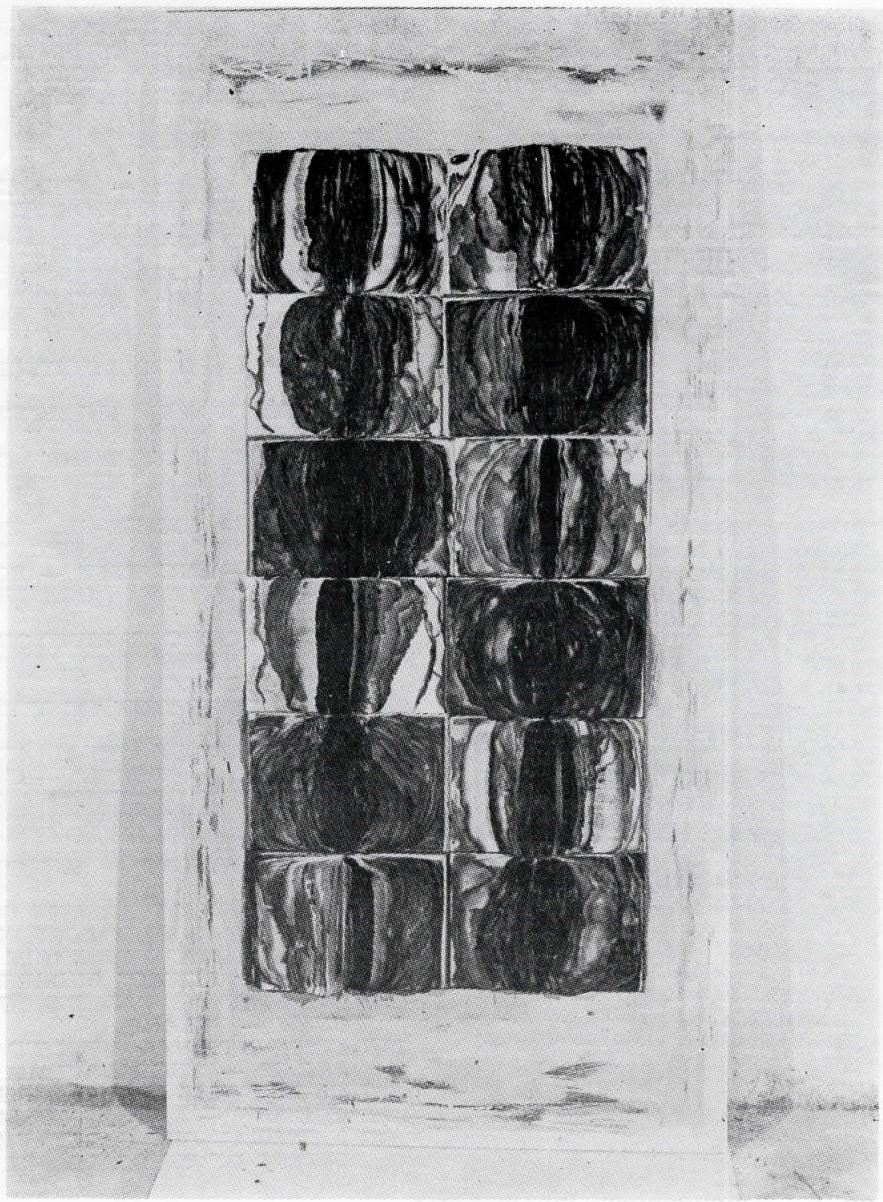
The actual problem of the artist is how will succeed in combining the demands of contemporary artistic search for an immediate definition of the nature of the artistic work and its specialization so as, the suggestion will be more that a theoretical statement and on top, a specific action with specific materializations. The artist is guided therefore, to the construction of a search system into which the artistic work becomes a materialistic idea or substances ideas, or ideas which in order to exist become substances.

EMMANUIL MAVROMMATHIS
PROFESSOR OF HISTORY OF ART
AT THE SCHOOL OF FINE ARTS
ARISTOTLE UNIVERSITY OF THESSALONIKI.

ЕЛИ КРИСИДУ
Без наслов, 1988
мешана техника, 140 x 100 см.

Elli Chrisidou
Without title, 1988
mixed technique, 140 x 100 cm.

ДИМИТРИС КСОНОГЛУ
Без наслов, 1988
мешана техника, 200 x 100 см.

Dimitris Xonoglou
Without title, 1988
mixed technique, 200 x 100 cm.

ДИМИТРИС КСОНОГЛУ

Роден во Серес (Грција) во 1949. Студирал на Академијата за ликовни уметности во Рим и керамика на Школата за применета уметност во Рим.
Живее и работи во Солун.

Самостојни изложби

- 1982 — Атина, галерија „Zygos“
1983, 1985 — Солун, Француски институт
1986 — Килкис, галерија „ART“
— Солун, Agrotica — Меѓународен саем (уметнички амбиент)
1987 — Атина, галерија „Artio“

Групни изложби

- 1973 — Рим, Меѓународна изложба на млади сликари
1974 — Рим, Нови керамичари
1975 — Рим, Меѓународна средба на млади сликари
— Рим, Изложба на керамика
1980 — Букурешт, Изложба на современи грчки сликари
1982 — Атина, 150 сликари, Атички конзерваториум
1983 — Букурешт, Панбалканска изложба, Министерство за култура и цивилизација
1984 — Солун, Прва изложба на визуелни уметности
1985 — Никозија-Кипар, Изложба на визуелни уметности на Солун
1986 — Марсеј, Изложба на Уметнички училишта од медитеранските земји
— Атина, Нови тенденции, Музеј Скиронио
— Бостон, Изложба на уметници на визуелните уметности од Солун
1987 — Атина, Панхеленска изложба
— Будимпешта „100 години KOVAC“
— Прилеп, Интернационална сликарска колонија
— Вроцлав, Изложба посветена на Дирер
— Белгија, 4. биенале „Мал формат на хартија“,
1988 — Атина, Сликари од Солун, Национална галерија

DIMITRIS XONOGLOU

Born in Serres in 1949. Studied painting at the Academy of BELLE ARTI DI ROMA. Ceramics at the SCUOLA Ornamentale di ROMA.
Lives and works in Thessaloniki.

PERSONAL EXHIBITIONS

- 1982 "ZYGOS" Gallery — ATHENS
1983 FRENCH INSTITUTE OF THESSALONIKI
1985 FRENCH INSTITUTE OF THESSALONIKI
1986 "ART" KILKIS (GREECE)
1986 AGROTICA — INTERNATIONAL FAIR OF THESSALONIKI / ARTISTIC ENVIRONMENT
1987 "ARTIO" GALLERY / ATHENS

PARTICIPATION IN COLLECTIVE EXHIBITIONS

- 1973 INTERNATIONAL EXHIBITION OF YOUNG PAINTERS, ROME / ITALY
1974 NEW CERAMISTS, ROME / ITALY
1975 INTERNATIONAL MEETING OF YOUNG PAINTERS / ROME — ITALY
1975 CERAMICS EXHIBITION, / ROME — ITALY
1980 CONTEMPORARY GREEK PAINTERS EXHIBITION — BUCUREST — ROMANIA
1982 150 EEC PAINTERS / CONSERVATORY OF ATHENS
1983 PANBALKANIC EXHIBITION, MINISTRY OF CULTURE AND CIVILIZATION OF BUCUREST — ROMANIA
1984 FIRST EXHIBITION OF VISUAL ARTISTS — THESSALONIKI
1985 EXHIBITION OF VISUAL ARTISTS OF THESSALONIKI — NICOSIA — CYPRUS
1986 EXHIBITION OF SCHOOLS OF ART OF MEDITERRANEAN COUNTRIES — MARSEILLES — FRANCE
1986 NEW CREATORS — SKIRONIO MUSEUM — ATHENS
1986 EXHIBITION OF ARTISTS OF VISUAL ARTS OF THESSALONIKI BOSTON — USA
1987 PANHELLENIC EXHIBITION — ATHENS
1987 "100 years KOVAC" BUDAPEST — HUNGARY
1987 EXHIBITION DEDICATED TO DIRER — WROCLAW — POLAND
1987 INTERNATIONAL MEETING OF ARTISTS — PRILEP — YUGOSLAVIA
1987 4th BIENNIAL "PETIT FORMAT DE PARLER" CUL DES — SARTS — BELGIUM
1988 NATIONAL ART GALLERY OF ATHENS, PAINTERS OF THESSALONIKI

ЕЛИ КРИСИДУ

Родена во Килкис (Грција), 1956. Студирала на Националната школа за ликовни уметности, Нанси (Франција).

Живеела во Солун до 1980.

Самостојни изложби

- 1982 — Атина, „Kreoniidis“
1983 — Килкис, „Techni“
1984 — Атина, „NEES MORPHES“
— Франкфурт на Мајна, „DIOTIMA“
1986 — Солун, „Kochlias“
— Агротика, — Меѓународен солунски саем — уметнички амбиент
1987 — Филоксения — Меѓународен солунски саем
1986 — Солун II биенале на европските медитерански земји — амбиент

Групни изложби

- Солун „Kochlias“, „Diagonios“, „Techni“ — Киликис Атина, 150 млади сликари
Кавала, Солун, Кипар, Бостон, Друштво на ликовните уметници на северна Грција
1986 — Полихронопулос, Музеј Скиронио, „Нови креатори“
— Солун, Биенале на европската медитеранска уметност, амбиент
1987 — Пиреи (организација на пристаништето), Панхеленска изложба
— Полихронопулос, IV биенале на скулптура, Музеј Полихронопулос
— Будимпешта, „100 години KOVAC“
— Вроцлав, Изложба посветена на Дирер
— Прилеп, Интернационална сликарска колонија
1988 — Атина, Солунски сликари, Национална уметничка галерија

ELLI CHRISIDOU

Born in Kilkis in 1956. Studied at the ECOLE NATIONALE DES BEAUX-ARTS DE NANCY — FRANCE.

Has been living in Thessaloniki since 1980.

PERSONAL EXHIBITIONS

- 1982 "KREONIDIS" ATHENS
1983 "TECHNI" KILKIS
1984 "NEES MORPHES" ATHENS
1984 "DIOTIMA" FRANKFURT — MAIN
1986 "KOCHLIAS" THESSALONIKI
1986 AGROTICA — INTERNATIONAL FAIR OF THESSALONIKI — ARTISTIC ENVIRONMENT
1987 FILOXENIA — INTERNATIONAL FAIR OF THESSALONIKI
1986 THESSALONIKI — 2nd BIENNIAL OF NEW ARTISTS OF EUROPEAN MEDITERRANEAN COUNTRIES, ENVIRONMENT.

PARTICIPATIONS IN COLLECTIVE EXHIBITIONS

- THESSALONIKI "KOCHLIAS", "DIAGONIOS", "TECHNI" — KILKIS (GREECE)
ATHENS 150 NEW EEC YOUNG PAINTERS
KAVALA, THESSALONIKI, CYPRUS, BOSTON, ASSOCIATION OF VISUAL ART ARTISTS OF NORTHERN GREECE
1986 SKIRONIO MUSEUM OF POLICHRONOPOULOS "NEW CREATORS"
1986 THESSALONIKI — B'BIENNIAL OF NEW EUROPEAN MEDITERRANEAN ARTISTS, ENVIRONMENT
1987 PANHELLENIC EXHIBITION — HARBOUR ORGANISATION OF PERAEUS.
1987 4th BIENNIAL OF SCULPTURE / MUSEUM OF POLICHRONOPOULOS
1987 "100 YEARS KOVAC" BUDAPEST — HUNGARY
1987 EXHIBITION DEDICATED TO DIRER-WROCLAW-POLAND
1987 INTERNATIONAL MEETING OF ARTISTS — PRILEP — YUGOSLAVIA
1988 NATIONAL ART GALLERY OF ATHENS: PINTERS OF THESSALONIKI.

издавач: музей на современата уметност, скопје
одговорен уредник: слободанка парлиќ баришиќ

предговор: емануил мавроматис
каталог и реализација на изложбата: викторија васев
димеска

ликовно обликување: стефан георгиевски
фотографии и биографски податоци: авторите

publisher- museum of contemporary art, skopje

editor in chief: slobodanka parlić barišić

preface: emmanuil mavromatis

catalogue and organization: viktorija vasev dimeska

lay-out: stefan georgievski

photographs and biographie: authors themselves

printed by: gz "goče delčev", skopje

300 copies